

Ερρίκο Μαλατέστα, Επαναστατική τρομοκρατία

☰ Κατηγορία: **Αναρχική Θεωρία**

Υπάρχει πάντα ένα πρόβλημα επαναστατικής τακτικής που πρέπει πάντα να το συζητάμε και να το ξανασυζητάμε γιατί από τη λύση του μπορεί να εξαρτηθεί η μοίρα της επανάστασης που θα έρθει. Δεν σκοπεύω να μιλήσω για τον τρόπο για τον τρόπο που μπορεί να χτυπηθεί και να ανατραπεί η τυραννία που σήμερα καταπιέζει τον τάδε συγκεκριμένο λαό. Ο ρόλος μας είναι απλός

να διασαφηνίσουμε τις ιδέες μας και να προετοιμαζόμαστε ηθικά με τα μάτια στραμμένα σε ένα κοντινό η μακρινό μέλλον μιας και δεν μπορούμε να πράξουμε διαφορετικά. Κι ύστερα αν πιστεύαμε ότι είχε φτάσει η στιγμή για την ενεργητική δράση θα μιλούσαμε ακόμα λιγότερο για αυτήν. Θα ασχοληθώ λοιπόν αποκλειστικά και υποθετικά με την επαύριο μιας νικηφόρας επανάστασης. Θα μιλήσω για τις μεθόδους βίας που μερικοί θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν για να αποδώσουν δικαιοσύνη και που άλλοι τις θεωρούν απαραίτητες για να διαφυλάξουν την επανάσταση από τις παγίδες που θα τις στήσουν οι εχθροί της.

Ας βάλουμε κατά μέρος τη δικαιοσύνη μια έννοια υπερβολικά σχετική που χρησιμοποιήθηκε πάντα σαν πρόσχημα για όλες τις καταπιέσεις και όλες τις αδικίες και που συχνά δεν σημαίνει τίποτα άλλο από εκδίκηση. Το μίσος και η επιθυμία για

εκδίκηση είναι συναισθήματα που δεν μπορούν να χαλιναγωγηθούν και όπως είναι φυσικό τα γεννά και τα τρέφει η καταπίεση. Αν όμως αυτά μπορεί να είναι μια δύναμη που βοηθάει στο να απαλλαγούμε από το ζυγό θα γίνουν στη συνέχεια δύναμη αρνητική όταν θα δοκιμάσουμε να βάλουμε στη θέση της καταπίεσης όχι μια καινούργια καταπίεση αλλά την ελευθερία και την αδερφοσύνη ανάμεσα στους ανθρώπους. Γι' αυτούς τους λόγους πρέπει να πασχίσουμε να προκαλέσουμε την εμφάνιση των ανώτερων συναισθημάτων που η ενεργητικότητά τους είναι προσανατολισμένη στην με πάθος αγάπη για το καλό ενώ συνάμα θα φροντίσουμε να μην περιορίσουμε την οργή που είναι απαραίτητη για τη νίκη είτε αυτή προέρχεται από καλές αιτίες είτε από κακές. Αξίζει περισσότερο να ενεργήσουν οι άνθρωποι ακολουθώντας της παρορμήσεις τους παρά με πρόσχημα ότι θα τους καθοδηγούμε καλύτερα να τους χαλιναγωγήσουμε πράγμα που θα σήμαινε μια νέα μορφή τυραννίας. Ας θυμόμαστε όμως πάντα ότι εμείς οι αναρχικοί δεν

μπορούμε να είμαστε ούτε εκδικητές ούτε δικαστές. Θέλουμε να είμαστε ελευθερωτές και σαν τέτοιοι πρέπει να ενεργήσουμε με μέσα τη διδαχή και το παράδειγμά μας.

Έπειτα από αυτό ας ασχοληθούμε με το πιο σημαντικό ζήτημα: την υπεράσπιση της επανάστασης. Υπάρχουν άνθρωποι που τους γοητεύει η ιδέα της τρομοκρατίας. Νομίζουν ότι οι τουφεκισμοί η γκιλοτίνα οι σφαγές οι εκτοπίσεις και τα κάτεργα (κρεμάλα και κάτεργα μου λέγε πρόσφατα ένας διαβόητος κομμουνιστής) είναι τα ισχυρά και τα αναγκαία όπλα της επανάστασης και έχουν τη γνώμη ότι αν τόσες επαναστάσεις συντρίφτηκαν και δεν έφεραν το αποτέλεσμα που οι άνθρωποι λαχταρούσαν αυτό οφείλεται στη μεγαλοψυχία και στην αδυναμία των επαναστατών που δεν καταδίωξαν δεν καταπίεσαν και δεν έσφαξαν όσο έπρεπε.

Βλέπουμε εδώ μια πρόληψη διαδεδομένη σε ορισμένους επαναστατικούς κύκλους, πρόληψη που την γέννησαν η ρητορεία και οι διαστρεβλώσεις της ιστορίας από τους απολογητές της γαλλικής επανάστασης και που την ενισχύουν τόσα χρόνια οι μπολσεβίκοι με την προπαγάνδα τους. Η αλήθεια είναι όμως το διαμετρικά αντίθετο: η τρομοκρατία υπήρξε πάντα όργανο της τυραννίας. Στη Γαλλία βοήθησε την τυραννία του Ροβεσπιέρου. Άνοιξε το δρόμο στον Ναπολέοντα και στην αντίδραση που ακολούθησε. Στη Ρωσία κατεδίωξε και σκότωσε αναρχικούς και σοσιαλιστές έσφαξε ξεσηκωμένους εργάτες και αγρότες και με λίγα λόγια έκοψε την ορμή μιας επανάστασης που θα μπορούσε να ήταν η απαρχή μιας καινούργιας εποχής για τον πολιτισμό. Όσοι πιστεύουν στη δήθεν επαναστατική και απελευθερωτική αποτελεσματικότητα της καταπίεσης και της αγριότητας έχουν την ίδια οπισθοδρομική νοοτροπία με τους νομικούς που πιστεύουν ότι μπορούν να σβήσουν το έγκλημα και να

εξυψώσουν ηθικά τους ανθρώπους με μέσο τις αυστηρές ποινές.

Η τρομοκρατία όπως και ο πόλεμος ξυπνά τα αταβιστικά συναισθήματα της αγριότητας που τα έχει σκεπάσει άσχημα το λούστρο του πολιτισμού και ανεβάζουν στις χειρότερες θέσεις τους χειρότερους ανθρώπους. Αντί να βοηθήσει στην υπεράσπιση της επανάστασης βοηθάει στη δυσφήμισή της στο να την κάνει μισητή από τους ανθρώπους και έπειτα από μια περίοδο άγριων συγκρούσεων καταλήγει αναγκαστικά σε κάτι που σήμερα θα το ονόμαζα εξομάλυνση, στη νομιμοποίηση και στη διαιώνιση της τυραννίας. Όποιο και αν είναι το κόμμα που νίκησε φτάνει πάντα στην εγκαθίδρυση μιας ισχυρής κυβέρνησης που εξασφαλίζει στους μεν ειρήνη σε βάρος της ελευθερίας και στους δε την κυριαρχία χωρίς πολλούς κινδύνους.

Ξέρω καλά ότι οι τρομοκράτες αναρχικοί (όσο λίγοι και αν είναι) απορρίπτουν κάθε μορφή οργανωμένης τρομοκρατίας που ασκείται έπειτα από διαταγή κάποιας κυβέρνησης από πληρωμένα όργανα. Θα ήθελαν οι ίδιοι άνθρωποι χωρίς μεσάζοντες να σκοτώσουν τον εχθρό τους. Αυτό όμως που θα έκανε ήταν να επιδεινώση την κατάσταση. Η τρομοκρατία μπορεί να γοητεύει τους φανατικούς αρμόζει όμως κυρίως στους πραγματικά κακούς, σε εκείνους που διψάνε για χρήμα και για αίμα. Δεν πρέπει να εξιδανικεύουμε το λαό και να νομίζουμε ότι αποτελείται αποκλειστικά από ανθρώπους απλούς και καλούς που μπορεί βέβαια να κάνουν κάποιες ακρότητες, αλλά στο βάθος οι προθέσεις τους είναι πάντα αγαθές. Οι μπάτσοι και οι φασίστες υπηρετούν την αστική τάξη, προέρχονται όμως από το λαό.

Στην Ιταλία ο φασισμός πήρε με το μέρος του πολλούς εγκληματίες και έτσι ξεκαθάρισε ως ένα σημείο εκ των προτέρων τα πράγματα για την επανάσταση. Δεν πρέπει να πιστέψουμε ότι όλοι οι Ντουμίνι και όλοι οι Τσεζαρίνο Ρόσι είναι φασίστες. Υπάρχουν ανάμεσα τους αρκετοί που για έναν οποιοδήποτε λόγο δεν θέλησαν ή δεν μπόρεσαν ποτέ να γίνουν φασίστες και που προτίθενται να κάνουν στο όνομα της επανάστασης τα ίδια που κάνουν οι φασίστες στο όνομα της πατρίδας. Και από την άλλη μεριά όπως όλοι οι κακούργοι όλων των καθεστώτων ήταν πάντα έτοιμοι να μπουν στην υπηρεσία του καινούργιου καθεστώτος και να γίνουν τα πιο αφοσιωμένα του όργανα έτσι και οι φασίστες του σήμερα θα είναι έτοιμοι αύριο να δηλώσουν αναρχικοί ή κομμουνιστές ή ό,τι άλλο τους καπνίσει απλώς και μόνο για να συνεχίσουν να κυβερνάνε και να ικανοποιούν τα ταπεινά τους ένστικτα. Αν δεν μπορούν να το κάνουν αυτό στη χώρα τους γιατί είναι γνωστοί και σταμπαρισμένοι

θα πάνε αλλού και θα γυρέψουν την ευκαιρία για να φανούν πιο ενεργητικοί και

πιο άγριοι από τους άλλους.

Θα αντιμετωπίζουν σαν μετριοπαθείς δειλούς, πυροσβέστες της επανάστασης και αντεπαναστάτες εκείνους που βλέπουν την επανάσταση σαν μεγάλο έργο καλοσύνης και αγάπης. Βέβαια, η επανάσταση πρέπει να υπερασπιστεί τον εαυτό της και να εξελιχτεί ακολουθώντας μια απαρασάλευτη λογική. Δεν πρέπει ωστόσο και δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό της με μέσα που έρχονται σε αντίθεση με τους στόχους της.

Το μεγάλο μέσο για την υπεράσπιση της επανάστασης εξακολουθεί πάντα να είναι η

απόσταση από την αστική τάξη όλων των οικονομικών μέσων της κυριαρχίας της, ο εξοπλισμός όλου του λαού (μέχρι τη στιγμή που θα φτάσουν να πετάξουν όλοι τα όπλα τους θεωρώντας τα αντικείμενα άχρηστα και επικίνδυνα) και το ενδιαφέρον του πληθυσμού στη μεγάλη πλειονότητα του για την νίκη.

Αν για να νικήσουμε θα έπρεπε να στήνουμε κρεμάλες στις πλατειές, εγώ θα προτιμούσα να ήμουν με το μέρος των νικημένων.